

JAARPLAN 2020

GEMEENTE ROTTERDAM | DIENST SPORT & CULTUUR

Inhoud

1.	INLEIDING	3
2.	EEN KORTE GESCHIEDENIS	3
3.	PROBLEEMSTELLING	3
4.	HOE WE WERKEN	4
	Circuits en scenes als gatekeepers	4
	De wijk centraal	4
	Diversiteit en kwaliteit.....	4
	Toekomstvisie.....	5
5.	WAT WE IN 2020 GAAN DOEN	5
	Programmatische visie	5
6.	ORGANISATIE	6
	Jan Meijer (Stichting Rotterdams Volkstheater).....	6
	Ausra Listaviciute (GROUNDS).....	6
	Organisatorische positionering.....	7
	Productioneel	7
7.	HET TENTENPARK	8
	Een nieuwe tent: een buitenkans.....	8
8.	DE AANVRAAG: EXPLOITATIE, MATERIEEL EN PROGRAMMATISCH	9
	a. Exploitatie materieel	9
	b. Prestatie-indicatoren 2020 (verhuur en eigen initiatieven)	9
	c. Exploitatie programmatisch.....	9
	WereldWijde Wijk.....	9
	Werelds Delfshaven.....	10
	Muziek op de Rotte	10
	Feestival.....	10
	Pleinactiviteiten Oude Noorden	11
9.	FINANCIIEEL	11

1. INLEIDING

Stichting Rotterdams Volkstheater streeft ernaar om door middel van festivalactiviteiten mensen en idealen bij elkaar te brengen in de openbare ruimte. Voorrang hebben initiatieven die gedragen worden door de bewoners en het buurtwerk uit de gemeente Rotterdam of activiteiten waarmee deze deelname kan worden gestimuleerd. Grofweg zijn de kernactiviteiten van de Stichting Rotterdams Volkstheater onder te verdelen in **programma's ontwikkelen** en **programma's faciliteren**, waarbij samenwerking met bewoners en lokale instellingen in de sociaal-culturele sectoren van Rotterdam het uitgangspunt is. Het **faciliteren** doet de stichting door middel van het **tentenpark** dat zij bezit. Tenten en programma's zijn bij het Rotterdams Volkstheater nauw met elkaar verweven. Je kunt ze zo groot of klein krijgen als je wilt, ze in stukjes knippen, door elkaar husselen en binnenstebuiten keren. Het resultaat is er altijd op gericht om op willekeurig welk plein of straat een unieke sfeer en een intimiteit te creëren. Een sfeer waar mensen voor blijven, anderen ontmoeten en zich verbazen over vreemde en onverwachte zaken die eigenlijk helemaal niet op dat pleintje thuishoren. Zaken waarvan de echo nog lang blijft naklinken. Een circustent maakt nieuwsgierig, het spreekt nu eenmaal van oudsher tot de verbeelding, zowel bij het publiek als bij artiesten. Stichting Rotterdams Volkstheater streeft in de periode 2019-2022 per jaar naar het realiseren van een ongeveer **negen culturele activiteiten per jaar** in de wijken van Rotterdam. Daarbij investeert Stichting Rotterdams Volkstheater in de eigen organisatorische en publicitaire kwaliteit, om de positie als organisatie te versterken en het bereik te vergroten. Een promotionele kwaliteitsinjectie moet ertoe leiden dat onze festivals, 'wereldberoemd' in de wijk, een stedelijkere uitstraling gaan krijgen. Die ambitie komt niet uit de lucht vallen. Al jaren zien wij dat publiek, artiesten, kunstenaars, hobbyisten, cateraars, liefhebbers en ook beleidsmakers de activiteiten van het Rotterdams Volkstheater weten te vinden.

2. EEN KORTE GESCHIEDENIS

Ooit begonnen met een circustent en een oude bus, is het Rotterdams Volkstheater in de loop der jaren uitgegroeid tot een bijzonder en veelzijdig theater- en festivalbedrijf. Met een eigen tentenpark, een kleine groep vaste medewerkers en een immer groeiende groep artiesten en beeldend kunstenaars is het Rotterdams Volkstheater als geen ander in staat om tussen de wipkippen en het hondenveldjes in de Rotterdamse wijken een bruisend evenement neer te zetten. Altijd afgestemd op de locatie, altijd in nauw contact met de achterban en altijd vanuit een concrete aanleiding. Dat kan interessant aanbod zijn, of juist een publieksvraag. Het Volkstheater bestaat weliswaar al sinds 1985, maar is de rol van projectontwikkelaar als schakel tussen de grotere Rotterdamse culturele agenda en de kleine culturele (zelf)organisaties uit de wijken van Rotterdam pas in de laatste tien jaren écht gaan ontwikkelen. Deze jaren hebben zich gekenmerkt door succesvolle evenementen, versterkte culturele infrastructures in de wijk, zichtbaarheid van een aanbod dat zonder interventie van buitenaf redelijk in zichzelf gekeerd zou zijn gebleven en – niet in de laatste plaats – grote bezoekersaantallen.

3. PROBLEEMSTELLING

Naarmate de jaren vorderden, bekwam ons steeds sterker het gevoel dat er kansen bleven liggen in de wijken waar we eens per jaar met een grote activiteit neerstrijken. Het RVT heeft nog altijd het gevoel dat veel Rotterdammers niet bereikt worden door de culturele voorzieningen van de stad. Dat terwijl er geen aanwijzingen zijn dat dit publiek inhoudelijk niet geïnteresseerd is in kunst en cultuur. Publiek lijkt in de wijken te blijven, terwijl er tien straten verderop de meest fantastische dingen te beleven zijn. Ditzelfde publiek weet ook vaak niet wat er in het buurtgebouw, de oefenruimte of kerkje bij hen om de hoek zoal gebeurt. Dat is een zichtbaarheidsprobleem, iets dat veel gemakkelijker op te lossen is dan een aanbodprobleem. Ook daarom gaat Stichting Rotterdams Volkstheater gedurende het hele jaar de wijk in. Daarbij geldt dat het Volkstheater feitelijk omgekeerd werkt. Wat ons anders maakt, is dat wij het aanbod niet naar de wijken brengen om daar te spelen en vervolgens weer weg te gaan, maar juist de groepen en artiesten uit de wijk een podium bieden, daarmee de krachten van de wijken benuttend. Waarom zou je een programma voor een wijk-evenement invliegen, als er al tal van interessante groepen actief zijn in de wijken zelf? Die evenementen zijn op hun beurt maatwerk: het RVT zoekt niet in de wijk naar de groepen die bij de vooraf bedachte evenementen passen, maar ontwikkelt de evenementen die bij de groepen passen. Onze doorlopende speurtocht naar de culturele rijkdom van de wijken maakt dat er verrassende kennismakingen tussen publiek en artiesten ontstaan. Locaties

en wijken staan op voorhand niet vast, maar de organisatie heeft wel ruim van tevoren plekken op het oog waar aanbod bestaat dat een festival verdient. Deze omgekeerde werkwijze (de meeste festivals halen het aanbod naar een locatie i.p.v. andersom) is het gevolg van de vraag die Stichting Rotterdams Volkstheater zich steeds weer duidelijk stelt; “wat is de urgentie van een wijkevenement?” Bij de evenementen van het Rotterdams Volkstheater dient cultuur als middel tot ontmoeting. De evenementen van het Rotterdams Volkstheater maken de stad in al haar veelzijdigheid zichtbaar. Hierbij is een goede inbedding in de wijk van cruciale betekenis. Want hoe kun je een wijk beter bij een evenement betrekken dan door de krachten van de wijk te benutten? Dat is de basis en het Volkstheater faciliteert en vult aan waar nodig. Dit is een beproefde aanpak gebleken, waarbij de bestaande en regelmatig opererende partners van het culturele leven in de wijken een programmatische verantwoordelijkheid krijgen. Dit leidt tot een optimale publieksbetrokkenheid, als eenvoudig gevolg van een programma dat past bij de wijk.

4. HOE WE WERKEN

Circuits en scenes als gatekeepers

Er leeft van alles binnen de vele culturele circuits die Rotterdam rijk is. Er is de spraakmakende hiphopscene in Spangen, er wordt veel *spoken word* beoefend in Rotterdam, er zijn talloze culturele verenigingen met dansgroepen en koren in Rotterdam-Noord en in Charlois wonen juist weer veel individuele kunstenaars, dansers en muzikanten. Er zijn in de wijken uiteenlopende voorzieningen voor deze scenes. De verkenningstocht in de gebieden vormt een belangrijke basis waarop de plannen en lopende projecten in de gebieden kunnen worden aangepast. Zo is er in Delfshaven een levendige (professionele) muzikanten- en jongerenscene die zich de laatste jaren nadrukkelijk is gaan mengen met de programmering van het festival Werelds Delfshaven. Tegelijkertijd is er bij Werelds Delfshaven plaats voor de vele zangkoren die gevestigd zijn in Delfshaven. Ditzelfde geldt voor bijvoorbeeld etnische (podium)kunsten, culturele verenigingen of dans- en zanggroepen. In eerste instantie worden zij als programma-adviseur geraadpleegd: welke programmering is in staat hun achterban aan te trekken? Het Volkstheater beschikt over een groot netwerk van (zelf)organisaties, die de stichting allemaal kennen als de schakel tussen hun eigen activiteiten en de mogelijkheid om op te treden, te netwerken en een achterban op te bouwen. Moet er een jongerenpodium komen met een goede, voor de doelgroep aantrekkelijke naam? Dan wordt de jongeren uit de wijk gevraagd wat zij een goede naam vinden. Het Volkstheater vult in eerste instantie niet in: dat kan de doelgroep prima zelf, als die goed wordt aangestuurd. Eerst wordt er gekeken wat er vanuit de wijken komt, daarop vindt een selectie plaats en waar nodig vult de stichting aan uit eigen netwerk. Het culturele aanbod is daarbij geen statisch gegeven. Groepen komen en gaan, bevlogen krachten stoppen ermee en er ontstaan nieuwe initiatieven. Het is zaak om regelmatig contact te houden en om op de hoogte te blijven van de actuele situatie. Een verdieping die noodzakelijk is, wil je als culturele instelling kunnen waarmaken dat je door de wijk gedragen evenementen organiseert. Het is een intensieve manier van werken waar je langzaam ingezogen wordt wanneer je je oprecht interesseert voor wat er in de wijk leeft. Een spannende ontdekkingstocht ook, die essentieel is voor de worteling van Stichting Rotterdams Volkstheater in het werkgebied waar de stichting zich óók de komende jaren nadrukkelijk wil manifesteren: de Rotterdamse wijken.

De wijk centraal

De projecten van het Rotterdams Volkstheater vinden verspreid over de stad plaats en kennen hierdoor als vanzelfsprekend zeer verschillende achterbannen. Iedere wijk, zo niet iedere straat in Rotterdam heeft immers zijn eigen sfeer en dynamiek. Doordat de stichting altijd inzoomt op de krachten van een gebied zijn er in de verschillende wijken ook totaal verschillende evenementen ontstaan. Evenementen die ogenschijnlijk totaal los van elkaar staan, maar gebaseerd zijn op eenzelfde manier van werken: in alles wat het Volkstheater doet is een sterke binding met de wijk vanzelfsprekend. Vervolgens komt per wijk het lokale aanbod naar de oppervlakte en kan iedereen, van binnen of van buiten Rotterdam, kennismaken met wat de Rotterdamse wijken te bieden hebben. De evenementen van het Rotterdams Volkstheater maken de wijk zichtbaar.

Diversiteit en kwaliteit

De nadrukkelijke afspiegeling van de interesses in de wijk wil beslist niet zeggen dat het Volkstheater alleen ‘de smaken programmeert die iedereen al lust’. Vernieuwing en verrassing zijn gewaarborgd door de simpele reden dat de wijken waarin de stichting werkzaam is al zodanig divers zijn van zichzelf, dat diversiteit een

gegeven is. Ook op het gebied van kwaliteit vindt er genoeg verrassing plaats – het is lang niet alleen de hobbyparticipatie die naar de oppervlakte wordt gehaald; formaties van conservatoriumstudenten, in Rotterdam woonachtige artiesten en landelijk bekende artiesten met een achtergrond in de Rotterdamse wijken komen eveneens aan bod. Het Volkstheater richt zich primair op het bewaken van een balans tussen hobby en beroep, tussen de talloze niches, de verschillende leeftijdsgroepen die wij willen bereiken en natuurlijk de relevantie voor publiek dat juist níet uit de wijk komt. De evenementen van het Rotterdams Volkstheater zijn erop gebaseerd om evenementen te creëren die ontmoeting stimuleren, waar publiek zich laat vermaken en verrassen, en waar publiek als vanzelf langer blijft dan gepland. Diversiteit vormt hierin een sleutelbegrip, kenmerkend voor de aanpak van het Volkstheater. De activiteiten brengen het culturele aanbod van de Rotterdamse wijken naar de oppervlakte, brengen de scenes per wijk in kaart en spreken deze aan waar nodig. Al doende leren wijkorganisaties elkaar ook beter kennen, wat vanuit de scene-gedachte zorgt voor sterkere netwerken per genre en een bruisend, actueel en toegankelijk cultureel klimaat. Zo kan per scene de koppeling gemaakt worden tussen professional en amateur en kunnen organisaties zich naar buiten toe presenteren als subcultuur, genre of scene, in plaats van als radertje in een onoverzichtelijk geheel.

Toekomstvisie

Er is kortom veel om mee te werken en de organisatie is daartoe sterk gemotiveerd. Meer dan ooit zien we dankzij onze activiteiten een cultureel samenwerkingsnetwerk ontstaan dat als voedingsbodem dient voor door het jaar heen ogenschijnlijk totaal van elkaar verschillende projecten. Dit biedt mogelijkheden, maar het is zeer arbeidsintensief. Tegelijkertijd worden onze festivals steeds beter bezocht: Werelds Delfshaven en Muziek op de Rotte bewezen zich in 2019 als uit de wijk gegroeide festivals die een stap hebben gemaakt in stedelijke aantrekkingskracht. Om die redenen hebben wij dit plan opgesteld en begroot als een organisatie die iets verder wil kijken dan de huidige middelen toelaten. Daar is eenvoudigweg mankracht voor nodig. Mankracht ter ondersteuning van de directie, slagkracht in de wijken en voor het vergroten van de zichtbaarheid van de activiteiten in het grootstedelijke domein.

5. WAT WE IN 2020 GAAN DOEN

Intussen heeft St. Rotterdams Volkstheater een uitgebreid netwerk van contacten met culturele organisaties in de wijk, dat de organisatie gedurende het gehele jaar onderhoudt. Op die manier zijn wij altijd goed op de hoogte van wat er in de wijk speelt en wat een festivalorganisatie als Rotterdams Volkstheater voor de wijk kan betekenen. Met **Werelds Delfshaven** (Delfshaven, juni), **Muziek op de Rotte** (Oude Noorden, september), de zes afleveringen van **WereldWijde Wijk** (Delfshaven, Feijenoord en Charlois, doorlopend), **Feestival** (Oude Noorden, oktober) brengt het Rotterdams Volkstheater de culturele rijkdom van minimaal vier totaal verschillende stadsgebieden naar de oppervlakte voor een groot en divers publiek. Tevens investeert het Volkstheater nadrukkelijk in de lokale netwerken en de borging van de activiteiten in de wijk, o.a. als partner in het overleg **Pleinactiviteiten Oude Noorden** en als initiator van **speciale voortrajecten op/voor basisscholen** voorafgaand aan en behorend bij evenementen.

Programmatistische visie

De uiteindelijke programmering van de verschillende festivals is een gebalanceerde mix van optredens van artiesten uit de directe omgeving, gecombineerd met optredens en/of workshops van professionele artiesten. Dit zijn artiesten die op enige wijze een band hebben met de wijk of deze juist komen ontwikkelen. Het Volkstheater monitort wat er reilt en zeilt op sociaal-cultureel gebied in deze wijken. Ons seizoenplan bevat stuk voor stuk projecten die laten zien dat cultuurbeleving er is voor iedereen in de Rotterdamse wijken. Door hechte samenwerking met het culturele wijknetwerk tonen we dat er tal van mogelijkheden zijn om daar actief in deel te nemen en er vervolgens ook écht goed in te worden. We laten talent talent ontdekken en helpen Rotterdamse instellingen al meer dan tien jaar hun potentiële publiek beter te bereiken. Hiermee leveren we een bijdrage aan een bruisend (sociaal) cultureel leven in de Rotterdamse wijken, in alle segmenten, uiteenlopend van amateurbeoefening tot professional. Het Volkstheater werkt in deze zoektocht nadrukkelijk samen met Podium Grounds. Gezamenlijk bekijken we de wijken en stemmen we onze projecten af op de kwaliteiten van een wijk. Delfshaven is hiervan een mooi voorbeeld met sinds 2017 de Wereld Wijde Wijk projecten. Maar ook in het Oude Noorden zijn we onze projecten aan het verdiepen met deze werkwijze. Sinds 2018 zijn we tevens actiever in de zuidelijke wijken Charlois en Feijenoord.

Met onze tenten, programma's en expertise helpen wij Rotterdamse instellingen en verenigingen hun potentiële publiek beter te bereiken. Hiermee leveren we een bijdrage aan een bruisend sociaal-cultureel leven in de Rotterdamse wijken, in alle segmenten, uiteenlopend van amateurbeoefening tot professional. Rotterdams Volkstheater groeit mét de stad mee, maar ook ín de eigen projecten. We werken in de wijk, maar tegelijkertijd werken we wel stedelijk. Sterker nog: vanuit de wijk werken ís stedelijk werken. Ons aanbod wordt steeds leesbaarder voor publiek, getuige de groei. Precies die goede ontwikkeling willen we in de komende jaren verder uitwerken. Wat ons betreft kent heel Rotterdam onze evenementen als dé plek om toffe dingen uit de eigen stad te zien op een festivalterrein met een sfeer zoals je dat nergens anders vindt.

6. ORGANISATIE

De facilitaire basis van de activiteiten bestaat uit het tentenpark van de Stichting. Dit vormt ook een wezenlijk onderdeel van de reguliere exploitatie van de stichting. De uiteindelijke invulling van de projecten ontstaat onder regie van programmeurs Jan Meijer en Ausra Litaviciute.

Jan Meijer (Stichting Rotterdams Volkstheater)

Is sinds 2003 directeur van het Rotterdams Volkstheater en heeft inmiddels een jarenlange ervaring opgebouwd met wijkevenementen in alle soorten en maten. Hij heeft zich meer en meer gespecialiseerd in culturele wijkevenementen waarin een actieve rol is weggelegd voor bewoners en wijkinitiatieven. Naast de eigen producties is hij met het Volkstheater facilitair betrokken bij evenementen als Besouk, het Bluegrass Festival, het Statensingelconcert, de Ronde van Katendrecht, het Kadefeest Spangen, Keti Koti, Tropical Kingsday en vele andere evenementen. Door jarenlang cultureel ondernemen in de stad beschikt het Volkstheater ook via deze weg over een breed cultureel netwerk.

Ausra Litaviciute (GROUNDS)

Ausra is sinds 2015 werkzaam bij GROUNDS en richt zich speciaal op cultuur in de wijk en de jongerencultuur. Ze heeft in drie jaar tijd een imposant netwerk opgebouwd van lokale culturele ondernemers die ze allemaal persoonlijk kent. Meer en meer lukt het haar om lokale partijen te interesseren om ook binnen GROUNDS activiteiten te ontplooiën. Sindsdien haar werk bij GROUNDS heeft Ausra zich ontpopt als een stuwende kracht binnen het team van Werelds Delfshaven en Wereld Wijde Wijk in Delfshaven.

Kwaliteit is leidend, evenals de ontmoeting van mensen met kunst en cultuur en met elkaar. Het Volkstheater is het hele jaar door vooral bezig met het uitwerken van haar projecten en mist vaak de rust om uit te zoomen en een langetermijnvisie uit te werken, gebaseerd op de ervaringen van de afgelopen jaren. Het zijn namelijk mooie projecten zo door het jaar heen, gebaseerd op een open manier van werken, maar ze kunnen nog veel waardevoller zijn en meer impact hebben voor de wijken. Wij zijn ons daar terdege van bewust en dwingen onszelf meer en meer om onze visie aan te scherpen en onze werkwijze te verdiepen. Dat werpt zijn vruchten af. Inhoudelijk en organisatorisch zit er een stijgende lijn in de projecten van het Volkstheater. Dat blijft niet onopgemerkt. Samenwerkingspartners, bezoekers en artiesten merken het, maar ook buiten Rotterdam valt het op. Zo won directeur Jan Meijer in februari 2018 de Herman Divendal Award 2018. Dit is een landelijke prijs voor "bruggenbouwers tussen culturen" die jaarlijks wordt uitgereikt door Stichting In Den Vreemde. Stichting In den Vreemde is opgericht door schrijfster en activiste Mies Bouhuys (1927-2008). In den Vreemde biedt tijdelijk ruimte aan buitenlandse kunstenaars, intellectuelen, journalisten, wetenschappers en actievoerders die vanwege hun (politieke) overtuiging, ras, godsdienst of seksuele geaardheid worden belemmerd in het uiten van hun kunst, ideeën of meningen. Op hun eigen website zegt de stichting het volgende over Jan Meijer, die unaniem uit drie genomineerden werd geselecteerd en de award in ontvangst mocht nemen in Amsterdam:

"Jan Meijer is beeldend kunstenaar, muzikant en sinds 2004 directeur van Het Rotterdams Volkstheater. Zijn territorium is de hele stad. Hij zet zich 200% in om zoveel mogelijk mensen te betrekken bij de cultuur van Rotterdam. Circus, muziek, verhalen, theater – iedereen mag meedoen, van alle mogelijke culturele achtergronden. Zelf staat hij zelden op de voorgrond. Achter de schermen doorkruist hij de stad en klopt op de deuren, altijd op zoek naar geld en partners. En als de tenten ergens moeten worden opgezet, staat hij als eerste klaar. Hij is niet bang voor de stad maar omarmt de diversiteit – van bezoekers, van artiesten en van het team van denkers & doeners waar hij het hele jaar door mee werkt." – juryrapport

Organisatorische positionering

Stichting Rotterdams Volkstheater moet de komende jaren investeren in **organisatorische en promotionele kwaliteit**, wil het de stijgende lijn vasthouden en verder uitbouwen en (heel belangrijk) beter zichtbaar maken. Een bredere financiële basis is nodig om ervoor te zorgen dat het Volkstheater zich met haar projecten veel sterker en op passende wijze kan profileren. Concreet betekent dit dat de organisatie niet alleen de drijvende kracht achter de losse activiteiten wil zijn, maar zich nadrukkelijker wil profileren als overkoepelende afzender. Op die manier kunnen successen worden gedeeld, anderen worden geïnspireerd en kan de stichting zich veel beter verhouden tot een zakelijke markt die van betekenis kan zijn op het gebied van financiering. Deze nieuwe stap hangt samen met de overgang van de pioniersfase naar een investeringsfase zoals beschreven door Dirk Noordman. Hij onderscheidt drie fasen: de pioniersfase, de investeringsfase en de continuïteitsfase. Voor pioniers zouden andere maatstaven voor cultureel ondernemerschap moeten gelden dan voor organisaties in een investerings- of continuïteitsfase. In het 'ontstaan' (startfase) van nieuwe organisaties zal de innovator overheersen, maar in het 'bestaan' (continuïteitsfase) van grotere volgroeide instellingen treedt de ondernemer ook als bedrijfsvoerder op de voorgrond.

<u>Pioniersfase</u> ----->	<u>Investeringsfase</u> ----->	<u>Continuïteitsfase</u>
klein, cultureel divers	midden, kunstproductie	groot, basisinfrastructuur
bestaansrecht bewijzen	continuïteit realiseren	consolideren/ legitimeren
sociale waarde	culturele waarde	economische waarde
nadruk op missie en innovatie ----->		nadruk op bedrijfsvoering

Wanneer we een belangrijk project als **WereldWijde Wijk** (WWW) in dit driefasenschema plaatsen, dan is WWW de pioniersfase inmiddels voorbij. De piloteditie in 2016 was direct een succes, in 2019 was de serie op vijf verschillende buitenlocaties in Delfshaven en tegelijkertijd werd er begonnen in Noord met het uitbouwen van cultureel netwerk, gelinkt aan onze activiteiten in dat stadsdeel. In 2018 is voorzichtig voet aan de grond gezet in Charlois en vond de eerste editie van WereldWijde Wijk daar plaats in het Karel de Stoutepark. We zitten duidelijk in de investeringsfase, een zeer tijdrovende fase van veel overleg en vertrouwen winnen, maar het betaalt zich wel terug: in termen van commitment en het delen van netwerk. We streven ernaar om de werkwijze van WereldWijde Wijk als format te perfectioneren en als handleiding in te zetten bij het organiseren van breedgedragen wijkevenementen. Het Rotterdams Volkstheater zit met haar huidige bezetting organisatorisch aan het maximum en wil graag – ook met oog op continuïteit – toewerken naar een systeem dat de werkwijze overdraagbaar maakt en hierdoor uitvoerbaar is voor nieuwe krachten. Het maken van deze kwaliteitsslag op organisatorisch gebied is in deze fase essentieel om het Volkstheater en haar netwerk echt naar een hoger plan te tillen.

Om de zichtbaarheid te vergroten bij zowel bestaande bezoekers en partners als bij mensen die ons nog niet kennen, moet ingezet worden op sterke PR en gerichte communicatie. Dat is expertise die wij momenteel niet voldoende in huis hebben en waarvoor we in overleg zijn met experts. Ook wil de stichting werken aan financieringsstructuren die niet alleen op projectbasis tot stand komen. De stichting wil kortom de investeringsfase in en moet daarom een grotere jas aan.

Productioneel

Het Volkstheater heeft in meer dan dertig jaar unieke kennis opgebouwd en een volstrekt eigenzinnig tentenpark gecreëerd waarmee het ieder buurtinitiatief op maat kan bedienen. Tenten en programma's zijn bij het Rotterdams Volkstheater nauw met elkaar verweven. Je kunt ze zo groot of klein krijgen als je wilt. Je kan ze in stukjes knippen, door elkaar husselen en binnenstebuiten keren. Het Volkstheater streeft er altijd naar om op willekeurig welk plein of straat een unieke sfeer en een intimiteit te creëren. Een sfeer waar mensen

voor blijven staan, andere mensen ontmoeten en zich verbazen over vreemde en onverwachte zaken die eigenlijk helemaal niet op dat pleintje thuishoren. Zaken waarvan de echo nog lang blijft naklinken. Een circustent maakt nieuwsgierig, het spreekt nu eenmaal van oudsher tot de verbeelding, zowel bij het publiek als bij de artiesten. Het Volkstheater weet als geen ander met die verbeelding te spelen. Tijdens de op- en afbouw en de programmadagen zijn medewerkers van het Volkstheater vaak actief om er in goede samenwerking met mensen van wijkpartners, Thuis Op Straat en het buurt- of jongerenwerk zorg voor te dragen dat alles in een goede sfeer verloopt. De Tarwewijk vereist nu eenmaal een andere opzet dan het Vroesepark in Blijdorp. Vaak is er contact met de politie en de gebruikers van het plein. Dit gebeurt op een informele manier met veel tact en geduld. Hierdoor wordt zowel de betrokkenheid van de omwonenden als een zekere kwaliteit van het evenement gewaarborgd. Het Rotterdams Volkstheater is een flexibele organisatie die heel pragmatisch kijkt naar de situatie op en rond de geplande speellocatie. Naast de programmering wordt ook het festivalterrein op het soort evenement en de locatie afgestemd.

7. HET TENTENPARK

Het in stand houden van de tenten en bijbehorende faciliteiten (en verbeteren en aanvullen waar nodig) is een doorlopende en belangrijke taak van de stichting. Het vormt immers niet alleen de basis om culturele **programma's te faciliteren**, maar ook om eigen **programma's te ontwikkelen**.

Het Volkstheater heeft tal van kleine tenten, een groot en een klein overdekt podium, terrasstoeltjes, tafeltjes en kleine geluidsets. De facilitaire kern van onze stichting is echter nog steeds de originele circustent: een reizend theatertje met een tribune, theaterlicht, een speelvloer en coulissen. De tent heeft een unieke sfeer die inmiddels al meer dan dertig jaar door de Rotterdamse wijken trekt. De circustent is in al die jaren onveranderd gebleven. Generaties Rotterdammers hebben met hun ouders op de tribune gezeten. De kinderen van 25 jaar geleden zitten nu als jonge ouders weer met hún kinderen op de tribune. Waar de tenten van het Volkstheater worden opgebouwd, worden kinderen onrustig en begint het te kriebelen in de wijk. Er gaat wat gebeuren, daar moet je bij zijn! Het circus komt! Die aantrekkingskracht is onveranderd en van alle tijden... En toch is er wat veranderd, namelijk de stad Rotterdam.

Door nieuwe regelgeving is het steeds lastiger om deze tent op de Rotterdamse pleinen en grasvelden te plaatsen. Dertig jaar geleden lag de stad nog veel meer open. Voetbalveldjes, oude pleinen mooie parkjes, trapveldjes... In iedere wijk kon je de circustent wel opbouwen, met zijn twee masten, veertien stormpalen, zesendertig rondeelpalen en 42 haringen. Anno 2020 is dat een heel ander verhaal. De stad groeit, trapveldjes worden nieuwe woonblokken en oude pleintjes worden heringericht met groenperkjes, natuurstenen bestrating, vaste banken en speeltoestellen. Parken krijgen afwateringssystemen en de rauwe randjes van de stad verdwijnen. Al deze vernieuwingen hebben ook een nieuwe regelgeving doen ontstaan. Een van die regels is dat men vrijwel nergens meer de grond in mag met haringen of grondankers. Dat zijn echter nogal essentiële zaken voor een circustent. Daarom moet het Volkstheater de circustent inmiddels op een aantal plekken bouwen met betonblokken in de plaats van haringen, iets dat je niet wilt als organisator van wijkgerichte evenementen. Dit zijn activiteiten die juist een open en vriendelijk karakter moeten uitstralen, een uitnodiging moeten zijn tot ontmoeting. Het laatste wat je dan wilt is een cirkel van betonblokken rond je theater. Een ander aspect is dat de circustent een constructie kent die (hoewel hij bewezen veilig is) steeds minder goed in de Nederlandse regelgeving past en steeds vaker tot discussies leidt tussen bouwinspecteurs en de mensen van het Volkstheater. Hierdoor is de laatste jaren de droom ontstaan om een nieuwe tent te ontwikkelen die beter voldoet aan de moderne eisen van een festivaltent, die het Rotterdams Volkstheater in staat stelt om ook de komende dertig jaar te werken aan een bruisend sociaal cultureel klimaat in de Rotterdamse wijken.

Een nieuwe tent: een buitenkans

In 2018 schreef de Stichting Bevordering van Volkskracht de zogenoemde Neyenburgh Awards uit, een open oproep aan Rotterdamse culturele en sociale instellingen die een plan hebben waar de gehele stad van kan genieten, maar dat niet zomaar gefinancierd kan worden. Zo kon het gebeuren dat het concrete maar onbetaalbare plan waar wij al een tijdje mee rondliepen, uitgekozen werd door de jury en een Neyenburgh Award van maar liefst € 60.000 ontving. Dat gaf ons een enorme steun in de rug om deze nieuwe tent te ontwikkelen: een kruising tussen een constructie-tent en een circustent. Deze tent heeft geen betonblokken meer nodig om gebouwd te worden. De constructie is anders dan die van een circustent (spantent), omdat

deze tent een zelfdragende constructie heeft. Er zijn alleen ballastblokken nodig om (zoals bij iedere tent) het bouwwerk te zekeren bij zware windvlagen. Hierdoor zal deze tent niet om de paar meter een betonblok nodig hebben, iets dat het vriendelijke en open karakter van het terrein en daarmee van het evenement zeer ten goede komt. Ook moet het een tent zijn die iedere discussie over bouwtechniek de wind letterlijk en figuurlijk uit de zeilen neemt. Een tent die met vlag en wimpel de toets van de steeds strengere veiligheidseisen kan doorstaan. Kortom, een tent die het Volkstheater ook de komende dertig jaar in kan zetten als mobiel wijktheater in de Rotterdamse wijken.

In 2019 zijn de plannen verder geperfectioneerd, de tekeningen tot in detail uitgewerkt en alles staat klaar om uitgevoerd te worden. Ook is het budget door aanvullende fondswerving gestegen tot ruim € 70.000,- Dit is voldoende om de tent te realiseren in de winter van 2019 en het voorjaar van 2020. Tijdens Werelds Delfshaven 2020 zal de tent voor het eerst in vol gebruik zijn bij een van onze evenementen. Wij kijken er naar uit.

8. DE AANVRAAG: EXPLOITATIE, MATERIEEL EN PROGRAMMATISCH

a. Exploitatie materieel

De exploitatiekosten van Stichting Rotterdams Volkstheater bestaan uit: onderhoudskosten, personele kosten en investeringskosten. Het in stand houden en het verbeteren van de tenten en faciliteiten zijn essentieel om mee te kunnen gaan in de culturele vraag vanuit de stad en waar nodig te investeren in de kwaliteit daarvan. Daarbij zijn er kosten voor het huren van de loods, het onderhouden van het wagenpark en doorlopende zaken als verzekeringen. De tenten vormen de facilitaire kern van het Volkstheater. Voor de eigen projecten zijn ze een waardevolle eigen bijdrage die het Rotterdams Volkstheater kan inzetten. Daarnaast vormen de inkomsten van de verhuur van tenten een essentiële aanvulling op de totale begroting.

b. Prestatie-indicatoren 2020 (verhuur en eigen initiatieven)

Kleine producties:

1 tot 3 kleine tenten (al dan niet met programmering) – 18 stuks – 6.000 bezoekers

Middelgrote producties:

4 of meer grote tenten (vaak met programmering/productiewerk) – 4 stuks – 6.000 bezoekers

Grote producties:

Circustent (zowel de oude als de nieuwe) met compleet terrein, vaak met programmering/productiewerk - 3 stuks – 9.000 bezoekers

c. Exploitatie programmatisch

WereldWijde Wijk

Zesdelige serie wijkfestivals, gedragen door lokale culturele organisaties en buurtbewoners. Vijf edities in Delfshaven, één grote editie in Charlois. Centraal staan participatie, programmering, uitwisseling en ontmoeting. Met WereldWijde Wijk willen wij ook in 2020 toewerken naar een bruisend sociaal cultureel klimaat dat laagdrempelig en uitnodigend is, met cultuur als verbindende factor en als middel om de buurtcohesie te verstevigen - een klimaat ook dat bewoners stimuleert om andere culturele instellingen en activiteiten in het stadsgebied op te zoeken. Het gebied behoort sociaaleconomisch gezien niet tot de sterkste van Rotterdam, maar heeft wel een grote aantrekkingskracht als woon- en werkgebied voor creatieve ondernemers en kunstenaars. Dat biedt tal van mogelijkheden die momenteel onbenut blijven. WereldWijde Wijk beschikt over het brede netwerk, de kennis en het enthousiasme dat nodig is om dit sociale culturele circuit naar een hoger plan te tillen in de komende jaren.

Data: 9 mei, 23 mei, 27 juni, 4 juli, 26 september en 22 november 2020.

Kosten: € 70.225. Bereik: 4660 bezoekers

Werelds Delfshaven

Grass rooted-wijkfestival **Werelds Delfshaven**, bestaand uit een uitgebreide en zeer eclectische podiumprogrammering in een verrassende en gastvrije setting. Met een aantrekkelijk en hoogwaardig dag- en avondprogramma op vrijdag 12, zaterdag 13 en zondag 14 juni, bestaand uit zowel professionele podiumkunst als beoefening door liefhebbers, verandert een doorgaans rustig punt van het Coolhaveneiland in een bruisend festivalterrein. Werelds Delfshaven gaat vanuit de verscheidenheid op zoek naar de 'common grounds' die ons Rotterdammers en wereldburgers maakt. Wij bieden kennismaking door zichtbaar te maken, participatie door talentontwikkeling te stimuleren we vieren empowerment, door trots te zijn op je helden en je *roots*. Werelds Delfshaven wil het volgende bereiken:

- Meer stedelijke en regionale aandacht generen voor dit festival en de prachtige culturele *melting pot* die alle potentie heeft om een levendig verlengde van het bruisende Rotterdamse stadscentrum te worden, compleet met een uiterst cultureel divers profiel.
- Een kruisbestuiving tussen lokale helden en de meer nationaal bekende artiesten, daarbij het DNA van Delfshaven in gedachten houdend, tijdens een aantrekkelijk, gastvrij en professioneel opgezet festival voor iedereen.
- Een gevoel van trots bij bewoners van Delfshaven, die de culturele rijkdom die hen omringt zien, beleven en vieren.
- Het niet alleen tonen van traditionele kunstvormen, maar ook het bieden van een podium aan crossovers die ontstaan, zij het tijdens Werelds Delfshaven, zij het tijdens de WereldWijde Wijk, zij het bij één van de vele instellingen die Delfshaven rijk is.
- Het specifiek verlevendigen en op de kaart zetten van Zuidoost Delfshaven, namelijk het Coolhaveneiland.

Kosten: € 88.930. Bereik: 4000 bezoekers.

Muziek op de Rotte

Muziek op de Rotte presenteert op vrijdag 11, zaterdag 12 en zondag 13 september weer een mix aan kleurrijke wereldmuziek, prachtige klassieke muziek en swingende jazz op een drijvend podium langs de Zaagmolenkade. Participatie, sociale cohesie, laagdrempeligheid, toegankelijkheid, talentontwikkeling en sociale stijging zijn kernwaarden voor Muziek op de Rotte, zonder concessies te doen aan de artistiek-inhoudelijke kwaliteit. Het festival heeft als "wijkfestival" de binding met de directe omgeving behouden. Tegelijkertijd profileert het zich als een wijkoverstijgend festival dankzij een uitgekiende programmering. Door een subtiele kruisbestuiving in de programmering van wijkelementen en professionele artiesten wordt een natuurlijke mix van bezoekers bereikt. Muziek op de Rotte richt zich ook in 2020 intensief op kruisbestuiving tussen amateurs, lokale en professionele muzikanten en daarmee op de sociale cohesie binnen het gebied.

Kosten: € 69.500. Bereik: 4000 mensen.

Feestival

Feestival is een coproductie van Stichting Rotterdams Volkstheater en Stichting Kinderparadijs Meidoorn, is een cultureel wijkgevenement in meerdere etappes. Op vrijdag 9, zaterdag 10 en zondag 11 oktober 2020 toont Rotterdam-Noord tijdens de zevende editie van het Feestival wat het in huis heeft op het gebied van talentontwikkeling. Tijdens het Feestival toont Rotterdam-Noord wat het educatieve aanbod op het gebied van kunst en cultuur. De focus ligt daarbij op talent uit Het Oude Noorden en de Agniesebuurt. Het evenement enthousiasmeert zowel kinderen als hun volwassen omgeving deel te nemen. Feestival heeft een afwisselende programmering, verzorgd door lokale talenten naast professionele artiesten die dienen als rolmodel. Dit alles wordt aangevuld met een omvangrijk en spraakmakend workshopprogramma van de deelnemende organisaties. Feestival is één van de tot voor kort ontbrekende positieve instrumenten gebleken die de levendigheid in Noord niet alleen terugbrengen, maar ook op een hoger niveau brengen, vanuit de kleinschalige culturele voorzieningen die reeds in de wijk aanwezig zijn. Met inzet van het gezamenlijke wijknetwerk, dat beschikt over gerichte kennis van de wijk en de doelgroepen die zich daar bevinden, wordt het bestaande wijk aanbod onder de aandacht gebracht. Vrijwilligersinzet wordt bevorderd en mensen worden aangemoedigd samen een mooie wijk te bouwen, waar alle bewoners én professionals trots op zijn.

Kosten: € 50.000. Bereik: 2500 kinderen en volwassenen.

Pleinactiviteiten Oude Noorden

In het kielzog van Feestival is het samen met Meidoorn Kinderparadijs gelukt om een Pleinenfonds op te zetten. Dat fonds richt zich op het door het jaar heen ontwikkelen van pleinactiviteiten te vanuit de MO Jeugd, de Wijkraad en twee woningcorporaties. Het doel is om een doorlopende ketting aan pleinactiviteiten te organiseren waar iedere keer minimaal drie wijkpartners bij betrokken zijn. Participerende partijen zijn onder meer de basisscholen, welzijnsorganisatie SOL, het Kinderparadijs, Opvoedwinkel Twinkeltje en welzijnsorganisatie Dock. Het Rotterdams Volkstheater is samen met het Kinderparadijs de initiator en zal bijspringen waar tenten, organisatiekracht en expertise in programmering gewenst zijn.

Kosten: € 40.000. Bereik: 2500 personen.

Tot slot

Rotterdams Volkstheater wil tot slot graag benadrukken dat de hierboven omschreven activiteiten weliswaar locatiespecifiek zijn uitgewerkt, maar dat de stichting de mogelijkheid voorbehoudt om te variëren in locatiekeuze. Dit is een essentieel onderdeel van de wijkgerichte werkwijze, waarbij het aanbod uit de wijk wordt gehaald en niet andersom. Met onze tenten, programma's en expertise kunnen wij flexibel en op urgentie programmeren op locatie. De doorlopende investeringen in wijknetwerken maken dat wij de Rotterdamse wijken steeds beter leren kennen en daarom sluiten wij beslist niet uit om een bepaald format bij nader inzien onder te brengen in een andere wijk waarvan wij denken dat deze geschikt is én onze faciliteiten goed kan gebruiken. Kwaliteit is in alle gevallen leidend in onze programmatische en productionele keuzes.

9. FINANCIËEL

Stichting Rotterdams Volkstheater werkt in 2020 met een exploitatiebegroting van in totaal €473.793,-. Om het plan zoals voorgelegd te kunnen realiseren, is een exploitatiesubsidie van de dienst Sport en Cultuur à €109.450,- gewenst. Inkomsten zijn er verder uit eigen verhuur en producties, een duurzame relatie met financieringspartner Stichting Bevordering van Volkskracht, een nieuwe duurzame subsidierelatie met het VSBfonds, projectbijdragen van lokale en landelijke cultuurfondsen, partnerbijdragen van samenwerkingspartners, bijdragen vanuit bewonersinitiatieven, sponsoring, bijdragen van woningbouwverenigingen en horeca-omzet. Nieuw dit jaar is dat het RVT de voorgenomen projectsubsidieaanvragen voor Werelds Delfshaven en Muziek op de Rotte (elk €30.000,-) in één keer meeneemt in de jaaraanvraag bij de Dienst Sport & Cultuur. Hetzelfde geldt voor de vier aanvragen in de regeling Kunst & Cultuur in de Gebieden, in totaal €24.000,-. De keuze is gevallen op deze aanpak na overleg met de DSC, waarin diverse scenario's zijn besproken. Deze constructie heeft enkele grote voordelen, zoals minder administratieve inspanning en in een vroeger stadium zicht op de besteedbare middelen, waardoor het Volkstheater al vroeg in het jaar vol kan inzetten op de private fondsenwerving. Er is daarbij reden om aan te nemen dat private fondsen en sponsors eerder tot een projectbijdrage of instellingssubsidie over zullen gaan indien er al sprake is van een substantiële financier. Daarbij is het een groot voordeel dat het Volkstheater meer tijd overhoudt voor de inhoud. Hieronder worden de voornaamste posten uit de begroting besproken.

Onder Lonen en salarissen - Loonkosten productiemedewerkers wordt verstaan: onderhoud materiaal, tenten, podia en wagenpark. Tevens coördinerende rol tijdens productiedagen (bouwen, veiligheid, buurtoverleg).

Bij Overige personeelskosten - Artiesten en groepen staan alle manuren voor het programma vermeld. Aan freelance-medewerkers huurt Stichting Rotterdams Volkstheater iemand in voor zakelijk advies, iemand voor investering en onderhoud aan het wijknetwerk en iemand voor marketing, communicatie en PR. Onder scholing staan kosten voor cursussen EHBO/BHV.

Het is voor culturele organisaties als de onze in toenemende mate moeilijk om niet-programmatische kostenposten zoals overhead, maar ook marketing, advies en manuren gedekt te krijgen, zelfs wanneer er een verdienmodel achter de stichting hangt (zoals in ons geval de tentenverhuur). De ambitie is zeker om deze taken in de toekomst kostenefficiënter te realiseren, maar in de huidige situatie is duidelijk dat extra uitgaven ten koste zouden gaan van de programmatische slagkracht en dat is precies wat de organisatie in deze fase niet wenselijk acht. Het Rotterdams Volkstheater investeert dan ook al jaren in het ontwikkelen van een nog gezondere financieringsmix. In 2019 is het gelukt om ook met het VSBfonds een intensiever partnerschap aan te gaan dan dat van losse projectbijdragen; het fonds kende voor de activiteiten in cultureel seizoen 2019/2020

€36.500 toe. Door de komende jaren niet alleen ons programma te ontwikkelen, maar ook onze werkwijze inzichtelijk te maken en ons echt te profileren als organisatie, hopen wij dat meerdere partijen het voorbeeld van de Stichting Bevordering van Volkskracht en het VSBfonds volgen. Desondanks is het aantal fondsen dat structureel relaties aangaat met kleine lokaal opererende culturele instellingen zoals de onze dun gezaaid. Het wegvallen van enkele kleine Rotterdamse fondsen waar we altijd op konden rekenen en de teruglopende inkomsten voor de nog bestaande vermogensfondsen, als gevolg van de lage rentestand, dragen bij aan een momenteel lastige uitgangspositie. Toch zal het Volkstheater dit jaar weer vele fondsen en andere potentiële financiers aanschrijven. We zijn daarin ambitieus, maar ook realistisch – de eigen inkomsten, vanuit het tentenpark, moeten in 2020 substantieel zijn. Met de nieuwe tent achten wij dit haalbaar. Stichting Rotterdams Volkstheater zal er alles aan doen om te voorkomen dat er een begrotingstekort ontstaat dat ons dwingt inhoudelijke keuzes te maken. Wij hopen dat de Gemeente Rotterdam zich herkent in de rol die zij speelt in de exploitatiebegroting en het bijbehorende inhoudelijk plan voor het jaar 2020 en bereid is de door ons gewenste bijdrage beschikbaar te stellen aan ons programma voor het komende jaar.

